

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВЛОВИХ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ВИВЧЕННЯ
ПРОБЛЕМ ЗЛОЧИННОСТІ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. В. СТАШИСА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради НДІ ВПЗ імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України
протокол № 6 від 09 вересня 2020 р.
Директор

Владислава БАТИРГАРЕСВА

СИЛАБУС

СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА

ВИКЛАДАЧ	
<i>Авдєєва Галина Костянтинівна</i> , провідний науковий співробітник лабораторії «Використання сучасних досягнень науки і техніки у боротьбі зі злочинністю» НДІ ВПЗ імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник.	
Контактний телефон	+38 057 715-62-08 (роб.)
E-mail	gkavdeeva@ukr.net.
Назва освітньо-професійної програми	Право
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	08 Право, 081 Право
Статус дисципліни	Вибіркова компонента циклу дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, викладається у 4 семестрі II курсу в обсязі 2 кредити
МОВА ВИКЛАДАННЯ	Українська
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Консультації навчальної дисципліни відбуваються: <i>аудиторні консультації – аудиторія № 502</i>

	<p>згідно з графіком консультацій; <i>онлайн консультації</i> – через Zoom за попередньою домовленістю з викладачем. Для погодження часу онлайн консультації слід писати на електронну пошту Авдєєвій Г.К. gkavdeeva@ukr.net або телефонувати за номером +38 057 715-62-08.</p> <p>Пропуск занять: для відпрацювання пропущених занять, узгодження виду відпрацювання та ін. питань слід звернутись до Авдєєвої Г.К. на електронну пошту gkavdeeva@ukr.net або зателефонувати за номером +38 057 715-62-08</p>
ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	<p>Прослуховуючи цей курс, здобувачі погоджуються виконувати вимоги принципів академічної доброчесності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розв'язувати всі завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб; - надавати для оцінювання лише результати власної роботи; - не вдаватися до кроків, що можуть у нечесний спосіб покращити власні результати навчання чи погіршити/покращити результати інших здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії; - ні в який спосіб не публікувати відповіді на питання, що ставляться в рамках навчальної дисципліни для оцінювання знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.
МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	<p>Надання здобувачам вищої освіти ступеня доктора філософії необхідного обсягу спеціальних юридичних знань у галузі експертного забезпечення правосуддя в Україні в умовах інтеграції правової системи нашої країни до системи законодавства країн-членів Європейського Союзу, що сприятиме розвитку професійного мислення, вдосконаленню навичок щодо здатності самостійного прийняття рішень та орієнтації у зазначеній галузі знань в умовах реалізації наукової діяльності та діяльності, пов'язаної з подальшою практичною роботою у галузі боротьби зі злочинністю.</p>
ФОРМАТ КУРСУ	Форма навчання – денна / заочна.
ФОРМИ І ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	Види навчальних занять: лекції, практичні заняття, індивідуальна робота, індивідуальні консультації, елементи дистанційного навчання, проміжний та підсумковий контроль.
ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА	<ul style="list-style-type: none"> – вивчення додаткових нормативних і літературних джерел щодо організації і проведення наукових досліджень та розв'язання наукознавчих проблем; – участь у наукових заходах, тематикою яких є,

	<p>зокрема, проблеми наукознавства;</p> <ul style="list-style-type: none"> – підготовка наукових доповідей та їх презентація з проблемних питань наукознавства; – написання наукових есе, рефератів, наукових оглядів, контрольних робіт, статей та тез наукових доповідей з окремих наукознавчих проблем; – узагальнення юридичної практики, необхідної для аналізу і розв'язання наукознавчих проблем; – інші форми індивідуальної роботи за узгодженням з викладачем.
ФОРМИ КОНТРОЛЮ	Проміжний контроль – у формі оцінювання самостійної та індивідуальної роботи, підсумковий контроль – у формі заліку
ПРЕРЕКВІЗИТИ	Для вивчення курсу аспіранти потребують базових знань з філософії та основ науково-дослідної діяльності
НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ	Мультимедійне обладнання, комп'ютерне забезпечення з виходом в мережу Інтернет
ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	<p>За результатами освоєння навчальної дисципліни повинен продемонструвати такі <i>результати навчання</i>.</p> <p>Знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - показати обізнаність про етапи становлення, ознаки та функції судової експертизи як засобу експертного забезпечення правосуддя та описати основні експертні проблеми сучасності із демонстрацією їх впливу на подальший розвиток правосуддя в цілому та розуміння сутності базових наукових основ судової експертизи, зокрема; - визначити особливості організаційного та методологічного рівнів експертних досліджень та роль науковців у розробці концептуальних засад судової експертизи для розв'язання завдань щодо підвищення ефективності експертного забезпечення правосуддя; - демонструвати знання положень нормативно-правової бази про організацію і проведення судових експертиз в Україні та показати специфіку організації цієї діяльності у передових зарубіжних країнах; - описати процес організації та проведення судових експертиз, включаючи й експериментальні дослідження, із розкриттям евристичного потенціалу системи дослідницьких підходів і методів та визначенням напрямів і перспектив використання результатів експертного експерименту у нових видах експертиз; - виявляти системні знання про теоретичні основи судової експертизи, а також про експертне забезпечення правосуддя в Україні.

	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійно проводити аналіз переваг і недоліків різних методологічних підходів до розроблення наукових основ судової експертизи, генерувати або розвивати наукові ідеї, категорії, нові завдання тощо та обирати традиційні й інноваційні теоретико-методологічні підходи до їх розв'язання; - легко орієнтуватися в системі нормативно-правових і методологічних засад організації та проведення судових експертиз, а також використовувати пізнавальний потенціал системи методів наукового пізнання для розв'язання існуючих та перспективних експертних завдань; - ґрунтовно оцінювати стан та перспективи розв'язання наукових проблем у галузі судової експертизи, будувати типовий алгоритм їх вирішення та прогнозувати у зв'язку із цим найбільш реалістичні результати; - самостійно здійснювати підготовку до призначення судової експертизи (залучення експерта): обирати експертну установу або експерта, формулювати питання експертові, вилучати зразки для експертизи; - критично оцінювати висновок експерта як джерело доказів, висловлювати свої міркування щодо його допустимості і об'єктивності, виявляти процесуальні недоліки у висновку експерта та факти відхилення від експертних методик; - самостійно проводити порівняльне дослідження найбільш поширених об'єктів судової експертизи за їх загальними і окремими ознаками, здійснювати оцінку отриманих результатів; - ефективно користуватися нормативно-правовими і методичними матеріалами під час призначення і проведення судових експертиз.
--	--

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовний блок I:		
Наукові основи судової експертизи		
Лекція	ТЕМА № 1. Предмет, об'єкти та завдання судової експертизи в Україні	2
Лекція	ТЕМА № 2. Методи і методики практичної експертної діяльності	2
Лекція	ТЕМА № 3. Процесуальна регламентація судово-експертної діяльності в Україні	2
Практичне заняття 1	Призначення судової експертизи (залучення експерта)	2
Практичне заняття 2	Порядок оформлення результатів судової експертизи	2

Змістовний блок II: Класифікація судових експертиз		
Лекція	ТЕМА № 4. Основи класифікації судових експертиз за різними підставами	2
Практичне заняття 3	Експертиза матеріалів, речовин та виробів	2
Лекція	ТЕМА № 5. Експертиза матеріалів, речовин та виробів (матеріалознавча експертиза)	2
Лекція	ТЕМА № 6. Сучасні можливості та перспективи розвитку судової експертизи в Україні	2
Практичне заняття 4	Нові види судових експертиз	2
УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ		
Форми освітнього процесу, які передбачають оцінювання здобувача		4-й семестр
<i>Аудиторна робота</i>		40
<i>Індивідуальні завдання</i>		10
<i>Контрольні заходи</i>	Підсумковий контроль у формі заліку	50
Разом:		100
ВИМОГИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ		
Види занять	Кількість балів відповідно до виду заняття (за один вид заняття)	Критерії оцінювання
<i>Семінарські заняття під час аудиторної роботи</i>	9-10	відмінний рівень засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки
	7-8	добре засвоєння матеріалу з теми, але є не значні помилки
	5-6	задовільний рівень засвоєння матеріалу з теми, суттєві і у значній кількості помилки
	3-4	поганий рівень засвоєння матеріалу з теми, значна кількість недоліків
	1-2	мінімальний рівень засвоєння матеріалу з теми, але достатній для оцінювання
	0	поверхневий рівень засвоєння матеріалу з теми, велика кількість помилок
<i>Індивідуальні завдання</i>	9-10	глибоке знання проблем, пов'язаних із темою завдання (дослідження), вільне володіння матеріалом, вміння самостійно і творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні висновки
	7-8	в роботі розкрито основні положення теми завдання (дослідження), але є деякі неточності у викладеному матеріалі, теоретичні поняття недостатньо

		підтверджені фактичними даними
	5-6	основні положення теми завдання (дослідження) розкрито, але деякі питання висвітлено не в повному обсязі та не має підтвердження теоретичних понять фактичними даними, відсутній творчий підхід до дослідження
	3-4	основні положення теми завдання (дослідження) висвітлено поверхнево, з великою кількістю суттєвих помилок, відсутні самостійні висновки
	1-2	основні положення теми завдання (дослідження) висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, взагалі відсутні висновки, вбачається доволі слабе знання предмета дослідження
	0	основні положення теми завдання (дослідження) висвітлено поверхнево, вбачається відсутність самостійності дослідження
<u>Контрольні заходи:</u>		
- підсумковий контроль у формі заліку	50	- всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни; - здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у науково-дослідній роботі
	40	- достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей; - здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для науково-дослідної роботи
	30	- знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для науково-дослідної роботи; - помилки у відповіді на заліку за наявності уявлення про шляхи їх самостійного усунення
	20	- знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для науково-дослідної роботи; - помилки у відповіді на заліку при відсутності уявлення про шляхи їх самостійного усунення
	10	- прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни; - помилки та суттєві неточності у відповіді на заліку
	0	- відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни; - відсутність очікуваних результатів навчання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS				
Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в Інституті	Рівень компетентності
A	ВІДМІННО. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії має всебічні знання в межах вимог навчальної програми, уміє формулювати висновки на основі отриманих знань, обґрунтовувати свою світоглядну та громадську позицію. Володіє методологією наукового пізнання, творчої діяльності, уміє застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань.	5	90-100	Високий
B	ДУЖЕ ДОБРЕ. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії добре володіє вивченим матеріалом з дисципліни в межах вимог навчальної програми, намагається формулювати світоглядні та методологічні висновки на основі отриманих знань, обґрунтувати свою світоглядну та громадську позицію. Володіє методологією наукового пізнання, уміє застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань. Водночас відповідь має певні неточності.	4	80-89	Достатній
C	ДОБРЕ. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії виявляє знання в межах вимог навчальної програми. Робить спроби формулювати світоглядні й методологічні висновки на основі отриманих знань. Уміє застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань за зразком. Водночас відповідь є недостатньо осмисленою, має помилки і неточності.		70-79	

D	ЗАДОВІЛЬНО. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії відтворює частину навчального матеріалу і виявляє здатність формулювати висновки на основі отриманих знань та застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань за допомогою викладача. Відповідь має суттєві помилки.	3	65-69	Середній
E	ДОСТАТНЬО. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, відтворює значну його частину на репродуктивному рівні. Відповідь має суттєві помилки.		60-64	
FХ	НЕЗАДОВІЛЬНО (з можливістю повторного складання семестрового контролю). Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії відтворює незначну частину навчального матеріалу виявляє слабку здатність формулювати висновки на основі отриманих знань та застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань за допомогою викладача. Відповідь має суттєві помилки та прогалини.	2	35-59	Низький
F	НЕЗАДОВІЛЬНО (з повторним обов'язковим вивченням залікового кредиту). Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів. Відповідь має суттєві помилки та прогалини.		34 і менше	
Орієнтовний перелік питань до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Природа судової експертизи 2. Предмет судової експертології 3. Предмет судової експертизи 4. Висновок експерта та його кримінально-процесуальне значення 5. Категорії завдань судової експертизи 6. Поняття та види експертизи матеріалів, речовин та виробів 7. Поняття судової балістичної експертизи 8. Структура висновку експерта 			

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Поняття техніко-криміналістичного дослідження документів 10. Алгоритм вирішення ідентифікаційних завдань судової експертизи 11. Об'єкти судово-експертного дослідження 12. Права і обов'язки судової експерта 13. Поняття та види трасологічних експертиз 14. Межі компетенції судової експерта 15. Судово-експертна (дослідницька) фотозйомка, її значення 16. Види завдань судової трасологічної експертизи 17. Алгоритм вирішення діагностичних завдань судової експертизи 18. Класифікація методів судової експертизи 19. Виявлення і фіксація слабовидимих і невидимих слідів рук 20. Оцінка висновку експерта 21. Криміналістична ідентифікація в судовій експертизі 22. Спеціальні методи судової експертизи 23. Поняття почеркознавчої та авторознавчої експертизи 24. Права і обов'язки спеціаліста 25. Ідентифікаційні ознаки об'єктів судової експертизи 26. Дослідження холодної зброї та залишених нею слідів 27. Експертиза відео- та звукозапису, її об'єкти та завдання 28. Загальна методика судової експертизи 29. Фіксація результатів судово-експертного дослідження
<p>Рекомендована література (основна, допоміжна)</p>	<p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Експертизи у кримінальному провадженні: наук.-практ. посіб. / М. С. Туркот, Н. В. Нестор, А. В. Столітній та ін. Київ: Норма права, 2020. 308 с. 2. Судові експертизи в процесуальному праві України. Навчальний посібник / Н. В. Нестор, О. Г. Рувін та ін. Київ: Ліра-К, 2019. 424 с. 3. Експертизи у судочинстві України: науково-практичний посібник / ред. В. Г. Гончаренко, І. В. Гора. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 504 с. 4. Основи судової експертизи: навчальний посібник для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта / авт.-уклад.: Л. М. Головченко, А. І. Лозовий, Е. Б. Сімакова-Єфремян та ін. Харків: Право, 2016. 928 с. 5. Щербаковський М. Г. Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні: монографія. Харків: В деле, 2015. 560 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / Нац. акад. прав. Наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2018. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія. 952 с. 2. Експертиза товарів: навч. посіб. / А. А. Дубініна, І. О. Дудла, М. Р. Мардар та ін. Харків: ХДУХТ, 2017. 685 с. 3. Експертиза та митне оформлення товарів: навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / А. А. Мазаракі, Н. В. Мережко, Н. В. Калуга, Т. М. Коломієць, Т. А. Караваєв, В. В. Осієвська, С. В. Галько; за ред. А. А. Мазаракі. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 368 с. 4. Пожежно-технічна експертиза: підручник / за ред. А. С. Белікова. Дніпро: Журфонд, 2020. 260 с. 5. Авдєєва Г. К. Роль нормативно-правового регулювання судової експертизи в країнах-членах ЄС у побудові системи правового

забезпечення судової експертизи в Україні. *Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції*: монографія / за ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2017. Підрозд. 3.3. С. 137-148.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України № 4651-VI від 13.04.2012. Редакція від 14.01.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
2. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України № 1618-IV від 18.03.2004. Редакція від 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
3. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України № 1799-XII від 06.11.91. Редакція від 16.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України № 2747-IV від 06.07.2005. Редакція від 15.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
5. Про судову експертизу: Закон України № 4038а-XII від 25.02.94. Редакція від 01.01.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
6. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: затв. наказом М-ва юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5. Редакція від 02.02.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>
7. Інструкція про проведення судово-медичної експертизи: затв. наказом М-ва охорони здоров'я України від 17.01.1995 р. № 6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0254-95#Text>
8. Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів: затв. наказом М-ва юстиції України від 03.03.2015 р. № № 301/5. Редакція від 02.02.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-15#Text>
9. Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію МВС та атестацію судових експертів Експертної служби МВС: затв. наказом М-ва внутрішніх справ № 675 від 21.09.2020 р. Набрання чинності відбулось 22.01.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0022-21#Text>
10. Положення про експертно-кваліфікаційну комісію Служби безпеки України та атестацію судових експертів: затв. Наказом Центрального управління Служби Безпеки України № 855 від 24.12.2014 р. Редакція від 04.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-15#Text>
11. Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України: затв. наказом М-ва внутрішніх справ № 1343 від 03.11.2015 р. Редакція від 29.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>
12. Порядок атестації та державної реєстрації методик проведення судових експертиз: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2015 р. № 595 від 02.07.2008 р. Редакція від 06.05.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2008-%D0%BF#Text>
13. Порядок ведення державного Реєстру атестованих судових експертів: затв. наказом М-ва юстиції України від 29.03.2012 р. № №

	<p>492/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0484-12#Text</p> <p>14. Авдеева Г. К. Використання окремих видів спеціальних знань у юридичній діяльності: відео-лекція. (2020). URL: https://www.youtube.com/watch?v=HeSUvYJCX6U</p> <p>15. Авдеева Г. К. Особливості застосування спеціальних знань у професійній діяльності адвоката (захисника): відео-лекція. (2020). URL: https://www.youtube.com/watch?v=yeUSxp0nGhc</p>
--	---